

Beperk het aantal pdf's

Als een rapport uit meerdere pdf's bestaat bemoeilijkt dit de beoordeling door de OVAM. We verzoeken u daarom om het aantal pdf's zoveel mogelijk te beperken. Het rapport en de bijlagen kunnen wel elk in één afzonderlijke pdf worden aangeleverd. Ook voor de labo-analysecertificaten wordt toegestaan om deze via een aparte pdf aan te leveren. Indien per rapport meerdere pdf's worden aangeleverd, zorg dan voor een duidelijke naamgeving (met nummering).

Top

Administratieve volledigheid

We wijzen er op dat de decretale termijnen, waarbinnen de OVAM de ingediende rapporten (OBO, BBO, BSP, ...) moet beoordelen, pas beginnen te lopen van zodra het papieren rapport en de digitale gegevens bij de OVAM via het E-loket zijn aangeleverd. Een papieren rapport wordt dus niet behandeld zolang de OVAM niet beschikt over de nodige digitale gegevens. Anderzijds stellen we vast dat soms digitale gegevens worden afgeleverd maar dat er dan geen papieren rapport binnenkomt. Indien we na een jaar nog geen papieren versie kregen worden deze gegevens door ons terug uit het webloket verwijderd. Breng uw opdrachtgever op de hoogte van de juiste procedures. Zo vermijdt u misverstanden.

Top

Artikel 82 van het VLAREBO

Artikel 82 van het Vlarebo stelt dat de OVAM niet verplicht is een kennisgeving te sturen van de ontvangst van een ontvankelijk en volledig BSP aan betrokken eigenaars en gebruikers, indien ze reeds hun akkoord of opmerkingen gaven. Het gedagtekende akkoord, de opmerkingen of bezwaren dienen mee opgenomen te worden in het ingediende BSP. Voor het schriftelijk akkoord kan verwezen worden naar de bestaande richtlijnen zoals opgenomen in de standaardprocedure voor beperkt bodemsaneringsproject. Dit moet leiden tot efficiëntiewinst. Het is voor de opdrachtgevers ook een motivatie om vroeger in de procedure (na afgerond BBO) reeds enkele belanghebbenden te betrekken bij de vooropgestelde saneringswerken.

Top

Opmerkingen bij analyseverslagen

In het kader van de erkenning legt de OVAM zeer strenge eisen op aan de labo's op vlak van kwaliteit en rapportage. De laboratoria worden verplicht elke afwijking van de normale gang van zaken op het analyseverslag te noteren. Dit gebeurt manueel en is zeer arbeidsintensief. De

Inhoudsopgave

- Beperk het aantal pdf's
- Administratieve volledigheid
- Artikel 82 van het VLAREBO
- Opmerkingen bij analyseverslagen
- Nultarief wordt verlaagde heffing
- Aandachtspunt besluitvorming oriënterend bodemonderzoek
- Achilles, preventie- en zorgsysteem
- Respecteren van lozings- of onttrekkingsdebieten
- Schriftelijke evaluatie grondwatermodellering
- Nieuwe werkwijze verbintenis en financiële zekerheid bij overdracht van risicoground
- Invullen verontreinigingen in het webloket
- Onderzoek bij zoutopslag: wanneer is er een BBO noodzakelijk?
- Richtlijn Industriële emissies: stand van zaken
- Oproep voor pilootprojecten voor groene en duurzame bodemsanering

Algemene informatie

Hoofdredacteur:
Eddy Van Dyck, afdelingshoofd
Bodembeheer OVAM
Stationsstraat 110, B-2800 Mechelen
www.ovam.be
bodem@ovam.be

OVAM stelt vast dat de bodemdeskundigen in de bodemonderzoeken weinig of geen rekening houden met deze opmerkingen . De extra vermeldingen op een analyseverslag bevatten nochtans nuttige informatie. De deskundige moet zelf nagaan wat de gevolgen van de opmerking kunnen zijn, en of daardoor al dan niet een nieuw staal moet worden geanalyseerd.

In CMA/1/B 'Monsterconservering en -bewaring' is aangegeven dat de conserveringstermijn onmiddellijk aanvangt na de monsterneming, en dat de monsternemingsdatum aan het laboratorium moet worden gerapporteerd. Wanneer een monster wordt geanalyseerd na de maximale conserveringstermijn, moet dit worden vermeld op het analyserapport. Monsters kunnen tengevolge van fysische, chemische of biologische reacties wijzigingen ondergaan tussen het ogenblik waarop ze worden genomen en de analyse. Overschrijdingen van de conserveringstermijn moeten vermeden worden. De deskundige dient bij het inplannen van de staalnames bijgevolg rekening te houden met de maximale conserveringstermijn zodat het laboratorium nog voldoende tijd krijgt om de stalen binnen de termijn te analyseren. De OVAM zal hierop de nodige controles uitvoeren.

 [Top](#)

Nultarief wordt verlaagde heffing

Wie afvalstoffen, afkomstig van bodemsaneringsoperaties (bodemsaneringswerken-voorzorgsmaatregelen-veiligheidsmaatregelen-grondverzet) rechtstreeks wil storten op een daartoe vergunde stortplaats, verbranden of meeverbranden in een daartoe vergunde inrichting betaalt hiervoor een milieuheffing. Tot eind 2012 kon het nultarief aan milieuheffing verkregen worden. Sinds 1 januari 2013 werd het nultarief geschrapt en kan men enkel aanspraak maken op een verlaagd tarief voor de milieuheffing. Het verlaagd tarief aan milieuheffing is slechts mogelijk als andere saneringswijzen dan uitgraven en storten of verbranden onredelijk hoge kosten met zich meebrengen of onmogelijk zijn. Een aanvraag wordt ingediend bij de OVAM via een aanvraagformulier met bijbehorende bewijsstukken.

Meer info vindt u op www.ovam.be/verlaagdeheffing.

 [Top](#)

Aandachtspunt besluitvorming oriënterend bodemonderzoek

De OVAM wijst u er op dat bij een nieuw oriënterend bodemonderzoek een uitspraak moet gedaan worden over alle gekende verontreinigingen. Ook de verontreinigingen waarvoor volgens eerdere rapporten geen verdere maatregelen noodzakelijk waren, moeten geëvalueerd worden. Ook bij het invoeren in het webloket is dit zeer belangrijk. Alleen zo kunnen we een correct bodemattest afleveren.

Een voorbeeld:

In een dossier bestaat er:

- een OBO met een nieuwe verontreiniging met een Q-zin voor minerale olie in het vaste deel van de aarde en grondwater en een historische verontreiniging met een P-zin voor PAK in het vaste deel van de aarde.
- een BBO met de nieuwe verontreiniging met minerale olie (Q-zin)
- een BSP met de nieuwe verontreiniging met minerale olie (Q-zin)

Bij een nieuw oriënterend bodemonderzoek moet dan zowel de nieuwe verontreiniging als de historische verontreiniging geëvalueerd worden.

 [Top](#)

Achilles, preventie- en zorgsysteem

Achilles bestaat nu al meer dan tien jaar. Het leidde tot een betere inschatting van de risico's van

milieu-, veiligheids- en gezondheidsaspecten die verbonden zijn aan de bodemsaneringswerken. Een pluim voor de bodemsaneerders die dit hebben gerealiseerd. Het is echter belangrijk dat niet alleen de bodemsaneerder maar ook de bodemsaneringsdeskundige zich de inhoudelijke aspecten van Achilles eigen maakt. De bodemsaneringsdeskundige is vaak de verbinding tussen de bodemsaneerder en de saneringsplichtige. Saneringsplichtigen begrijpen niet altijd de meerwaarde van Achilles.

Het is echter belangrijk dat ze weten dat het niet uitvoeren van een inspectie in het preventiesysteem onvermijdelijk zal leiden tot problemen bij het beëindigen van de bodemsaneringswerken.

Verder krijgt de bodemsaneringsdeskundige binnen het Achilles systeem ook een aantal taken. Hij gaat voor de aanvang der werken na of de projectfiches correct werden opgemaakt. Ook de controle of de bodemsaneerder over het juiste certificaat beschikt of dat er een inspectie-instelling werd aangesteld gebeurt tijdens de voorbereidende fase. Daarnaast waakt de deskundige er over dat Achilles tijdens de werken correct wordt toegepast. Dit is de taak "leiding der werken" zoals ze werd beschreven in de standaardprocedure 'Bodemsaneringswerken, eindevaluatieonderzoek en nazorg'. Het uitvoeren van de bodemsaneringswerken conform 'Achilles' wordt opgelegd in de conformverklaring van het bodemsaneringsproject en is dan ook een milieuvergunningvoorwaarde. Het niet toepassen van de milieuvergunningvoorwaarden wordt gezien als een milieumisdrijf. De OVAM website bevat steeds de laatste versie van het Achilles preventie- en zorgsysteem.

 [Top](#)

Respecteren van lozings- of onttrekkingsdebieten

De conformverklaring van het bodemsaneringsproject geldt als milieuvergunning voor de bodemsaneringswerken. De daarin vermelde vergunningsvoorwaarden zoals onttrekkings- en lozingsdebieten en lozingsnormen moeten dan ook strikt worden gerespecteerd. Het niet respecteren van deze voorwaarden is een milieumisdrijf. De OVAM wijst er op dat het de taak is van de bodemsaneringsdeskundige om de vergunningsvoorwaarden nauwlettend op te volgen. Indien tijdens de bodemsaneringswerken blijkt dat de onttrekkings- of lozingsdebieten dreigen te worden overschreden is het de taak van de bodemsaneringsdeskundige om de opdrachtgever hierop te wijzen en bindend advies te geven over aanpassingen en/of te nemen maatregelen (bijvoorbeeld verlagen debiet, indien nieuw bodemsaneringsproject). Als blijkt dat de opdrachtgever geen of onvoldoende rekening houdt met zijn bindend advies, moet de bodemsaneringsdeskundige de OVAM hiervan onmiddellijk op de hoogte stellen. De OVAM of andere toezichthoudende ambtenaren kunnen dan de gepaste maatregelen nemen.

 [Top](#)

Schriftelijke evaluatie grondwatermodellering

De eerstvolgende schriftelijke evaluatie grondwatermodellering vindt plaats op dinsdag 18 juni 2013 van 9u00 tot 13u00 in de kantoren van de OVAM, Stationsstraat 110 te Mechelen. De evaluatie bestaat uit het toetsen van de kennis van hydrogeologie en grondwatermodellering aan de hand van algemene vragen.

Voor het oplossen van de oefening is geen computer vereist. Een computer voor algemeen gebruik is toegelaten doch is niet noodzakelijk. Indien een computer wordt meegebracht dient hij autonoom te werken. Er worden geen computers ter beschikking gesteld door de OVAM. Volgende zaken mogen meegebracht worden: schrijfgierief, een lat, een rekenmachine en een aantal standaard referentieboeken.

Om geldig deel te nemen dient de kandidaat zijn identiteitskaart mee te brengen.

Alle kandidaten krijgen een intern nummer om de anonimiteit bij de beoordeling te waarborgen.

De erkende bodemsaneringsdeskundigen kunnen hun kandidaat of kandidaten inschrijven via het [inschrijvingsformulier](#).

 [Top](#)

Nieuwe werkwijze verbintenis en financiële zekerheid bij overdracht van risicoground

In januari 2013 wijzigde de procedure bij overdracht en versnelde overdracht van risicogrounden met saneringsnoodzaak. Met deze aanpassingen wordt de doorlooptijd van een overdrachtdossier korter en wordt de tussenkomst van de OVAM tot een minimum herleid.

De **verbintenisteksten en de modelteksten van de financiële zekerheden** vindt u op de OVAM-website. Vroeger gebeurde de opmaak van deze documenten door de OVAM op basis van een fiche die meestal door de bodemsaneringsdeskundige werd ingevuld. Vanaf nu kunnen verbintenis en financiële zekerheid van de OVAM-website worden afgedrukt en worden ingevuld door de partij die zich verbindt tot de bodemsanering. Hiertoe werden enkele vereenvoudigingen doorgevoerd in de verbintenisteksten en is een handleiding beschikbaar die moet helpen bij het invullen van de verbintenis en het stellen van de financiële zekerheid.

De partij die zich tot de bodemsanering verbindt, bezorgt deze documenten rechtstreeks aan de OVAM. Hierdoor wordt tijd gewonnen.

Ook het ondertekenen van de verbintenis wordt eenvoudiger voor wie minder bekend is met de vertegenwoordigingsbevoegdheid binnen de vennootschap of vereniging. Door middel van een bevoegdheidsverklaring opgesteld door een notaris kan de OVAM besluiten dat de verbintenis correct ondertekend werd. Een extra controle door de OVAM is in dit geval niet nodig, waardoor de overdrachtsprocedure verder wordt ingekort.

Meer informatie over deze nieuwe werkwijze kunt u bekomen via de OVAM infolijn bodem op het nummer 015 284 137 of via e-mail op FZ@ovam.be.

Invullen verontreinigingen in het webloket

In de Richtlijnen aan de bodemsaneringsdeskundigen van 7 september 2012 staat meer info over de beste manier waarop verontreinigingen worden aangeleverd. In het najaar startte de OVAM met een intern project om verontreinigings- en saneringsgegevens in oudere dossiers op te nemen zodat hier voor volgende rapportages mee kan worden gewerkt. Dit project is inmiddels vergenwoord. De OVAM vraagt dan ook om voortaan bij vervolgrapporten te vertrekken van de voorgaande opdrachten en de beschikbare verontreinigingen verder aan te vullen. Dit betekent dat een bodemsaneringsproject (BSP) volgt op een BBO, een kwaliteitsplan (KP) volgt op een BSP, een tussentijds rapport (TTR) volgt op een KP of TTR, een eindevaluatieonderzoek (EEO) volgt op een KP of TTR, en tenslotte een tussentijds rapport nazorg (TRN) volgt op een EEO. Enkel op deze manier kunnen de gegevens van de sanering correct aangemaakt en aangevuld worden. De opdrachten in ons webloket vindt u via "Zoeken dossiers/opdrachten". U selecteert de opdracht waarop u wil verder werken en u kiest het juiste opdrachttype. Als deze gegevens voor uw dossier toch nog niet beschikbaar zouden zijn, kan u de OVAM contacteren en de betrokken dossierhouder zal binnen een redelijke termijn de verontreinigingen en saneringen opnemen in het dossier. U kan dan vervolgens verder werken op deze gegevens. Op die manier zou voortaan bij bijvoorbeeld eindevaluatierapporten enkel nog restverontreinigingen als nieuwe verontreiniging mogen worden toegevoegd door de bodemsaneringsdeskundigen. Ook de saneringsgegevens bij TTR of EEO moeten zo kwaliteitsvoller worden.

Onderzoek bij zoutopslag: wanneer is er een BBO noodzakelijk?

Op sommige terreinen worden grote hoeveelheden zout opgeslagen. Niet enkel bij Vlarembuik 50 (opslag van meer dan 20 ton strooizout), maar ook bij kleinere opslag kan dit een effect hebben op de bodem- of grondwaterkwaliteit. Omdat natrium en chloriden geen genormeerde parameters zijn, kan de DAEB-conclusie vaak heel uiteenlopend zijn. Om consequent de impact van strooizout op de bodem te beoordelen, werkte de OVAM volgende richtlijn uit:

Te onderzoeken parameters gelinkt aan zoutopslag

- geleidbaarheid - Natrium, Chloride bij voorkeur te onderzoeken zowel in vaste deel van de aarde als het grondwater.

- cyanide (in zout zijn vaak cyanidecomplexen aanwezig als antiklontermiddel) zowel in het vaste deel van de aarde als het grondwater.

Uitspraak bij DAEB

De OVAM is van mening dat er wel degelijk een duidelijke aanwijzing is voor een ernstige bodemverontreiniging en er naar een beschrijvend bodemonderzoek moet overgegaan worden wanneer

- CN > BSN én Ec > 5000 µS/cm, ongeacht de concentratie aan Na en Cl
of

- CN < 70 µg/l én Ec > 5000 µS/cm én [Na] of [Cl] > 10x MTC-norm

Deze richtlijn wordt doorgetrokken naar alle andere terreinen en onderzoeken met betrekking tot zoutopslag die in de toekomst bij de OVAM zullen worden behandeld. Wij vragen de bodemsaneringsdeskundigen met dit standpunt rekening te houden.

Richtlijn Industriële emissies: stand van zaken

De Vlaamse Regering heeft op 21 december 2012 haar eerste principiële goedkeuring gegeven over de uitvoeringsbesluiten voor de omzetting van de richtlijn industriële emissies. Nu wordt advies gevraagd aan verschillende adviesraden (SERV, MINA en SALV).

De decreetswijzigingen in het kader van de omzetting van de richtlijn industriële emissies (en dan met name het nieuwe artikel 33bis in het Bodemdecreet, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 25 mei 2012) traden in werking op 7 januari 2013. De hierin opgenomen verplichtingen zijn echter nog niet uitvoerbaar omdat er nog geen definitieve goedkeuring is over de uitvoeringsbesluiten. In de uitvoeringsbesluiten worden namelijk de risico-inrichtingen aangeduid die onder de verplichtingen van het artikel 33bis vallen.

Voor deze risico-inrichtingen is de opmaak van een situatierapport (en het bezorgen van het verslag ervan aan de OVAM) verplicht vóór de milieuvergunningsaanvraag voor de exploitatie van die inrichting bij de milieuvergunningverlenende overheid wordt ingediend. Voor bepaalde bestaande risico-inrichtingen moet ook éénmalig een situatierapport worden opgemaakt.

[Meer info vindt u op onze website.](#)

Oproep voor pilootprojecten voor groene en duurzame bodemsanering

De OVAM lanceerde een oproep voor het indienen van projectvoorstellen waarbij groene en duurzame bodemsanering in de praktijk wordt toegepast. Doelstelling is het demonstreren en uitwisselen van nieuwe praktijkervaring, om zo groene en duurzame bodemsanering te stimuleren. De oproep werd gepubliceerd in het Bulletin der Aanbestedingen. Voorstellen kunnen tot 24 april 2013 bij de OVAM worden ingediend.

Kandidaten

Erkende bodemsaneringsdeskundigen of consortia waar een erkende bodemsaneringsdeskundige deel van uitmaakt kunnen een voorstel indienen. Voorbeelden van consortia zijn: een probleembezitter met een erkende bodemsaneringsdeskundige, of een projectontwikkelaar met een erkende bodemsaneringsdeskundige.

Cases

Alle praktijkgevallen waarbij op een innovatieve manier de principes van groene en duurzame bodemsanering worden toegepast komen in aanmerking. Indien relevant, dient men te overwegen om een (beperkt) bodemsaneringsproject voor de uitvoering van de pilootproef bij de OVAM in te dienen.

Groene bodemsanering

Voor de groene aanpak van bodemsanering betekent dit dat bij de keuze van een geschikte saneringstechnologie er rekening wordt gehouden met de reductie van globale CO2-emissies. Voor bodemsanering in Vlaanderen houdt dit o.m. in:

- een zo laag mogelijk gebruik van energie en grondstoffen;
- de inzet van duurzame, hernieuwbare energie;
- het inzetten van gerecycleerde materialen;
- beperken van transport en productie van niet-herbruikbaar afval.

Bodemsaneringsprojecten waarbij technieken worden toegepast die hieraan beantwoorden, komen in aanmerking.

Duurzame bodemsanering

Bij duurzame bodemsanering worden ook andere maatschappelijk belangrijke aspecten, zoals toekomstige bestemming en functies van het terrein, in rekening gebracht. Een transparante besluitvorming waarbij alle belanghebbenden deelnemen, is hierbij essentieel. Praktijkgevallen waarbij innovatieve methoden worden ingezet om tot een transparante besluitvorming te komen, kunnen als case worden ingediend.

Cofinanciering en budget

De OVAM financiert de extra kosten die worden gemaakt voor innovatie en disseminatie. Het bedrag is maximaal 50% van de totale projectkosten. Voorbeelden zijn het uitproberen en optimaliseren van nieuwe manieren van energievoorziening, van de inzet van alternatieve materialen, van bijkomende monitoring enz. Het maximale bedrag dat door de OVAM kan worden gefinancierd is 90.000 EUR (incl. BTW).

Voor meer informatie:

Bulletin der aanbestedingen 29 januari 2013 p 22
of via griet.van.gestel@ovam.be of via tel. 015 284 493